

Biatorbágy Város Polgármesterének

57/2021.(III.22.) határozata

Beszámoló az S.O.S. Krízis Alapítvány 2020. évi tevékenységéről

Biatorbágy Város Önkormányzatának Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján, a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) kormányrendeletre való hivatkozással a képviselő-testület feladat- és hatáskörében eljárva,

az S.O.S. Krízis Alapítvány 2020. évi tevékenységéről szóló szakmai és pénzügyi beszámolót elfogadom.

A beszámolót a határozat melléklete tartalmazza.

Felelős: polgármester

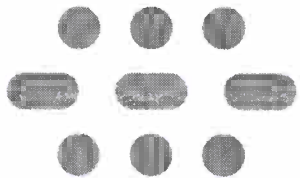
Határidő: azonnal

Végrehajtásért felelős: Szervezési Osztály, Pénzügyi Osztály

Tarjáni István
polgármester

2020.

Szakmai és pénzügyi beszámoló
Biatorbágy Város
Önkormányzata részére

S.O.S. Krízis
Alapítvány

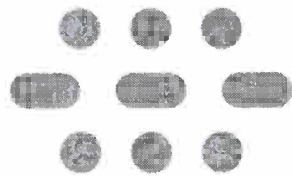

Hellenbárt László

Intézményvezető

2021.02.10.

**SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ BIATORBÁGY VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA RÉSZÉRE**

S.O.S. krízis
Alapítvány

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

2020. ÉV

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Az országban elsők között hoztuk létre az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott családok átmeneti otthona szolgáltatást, melyet azóta is folyamatosan működtetünk. 2017. évben három önálló szakmai egységben, illetve a hozzájuk tartozó kiléptető-lakás rendszerben összesen 118 fő – 29 család – ellátását tudjuk biztosítani. A Perényi Zsigmond utcai szakmai egység 40 fő, a Körvasút sori szakmai egység 25 fő, míg a Lőcsei utcai szakmai egység 34 fő befogadására alkalmas. Intézményeinken kívül három külső lakásban 15 fő, Félutas Házunkban 4 fő, és – 2020-ban nyitott – külső férőhelyünkön további 5 fő elhelyezésére van lehetőség.

Családok átmeneti otthona intézményeink közül az újpesti otthon krízisközpontként működik, míg kiléptető lakásaink egyike Félutas Házként működik azon bántalmazottak számára, akik a krízisközpontot követő átmeneti ellátás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy egy komplex reintergrációs program keretén belül kezdjék újra az életüket. Félutas Házunkban öt évig maradhatnak a bántalmazottak.

A jogszabály lehetővé tette, hogy ügynevezett külső férőhelyet is nyissunk, amit 2020-ban a Zuglói Önkormányzat segítségével meg is valósítottunk. A külső férőhelyen – az intézményben eltöltött gondozási idővel együtt – összesen három évig maradhatnak a kliensek, vállalva, hogy fizetik az ingatlan közüzemi költségeit, illetve jelentős előtakarékossági összeg vállalásával gondoskodnak jövőbeni lakhatásuk megalapozásáról.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 51.§-a a következőképp határozza meg a családok átmeneti otthona szolgáltatást: *„Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.”* A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátás részeként befogadja tehát a szociális vagy bántalmazási krízishelyzet miatt otthontalanná váló családot, amennyiben a lakhatás megoldatlansága miatt a gyermeket el kellene választani a szüleit. Az átmeneti otthonban az ellátási idő 12 hónap, mely az ellátott kérésére meghosszabbítható 6 hónappal, illetve tanköteles korú gyermek esetében a tanév végéig.

Szakmai állományunkban szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, gyermek-és ifjúsági felügyelő, csecsemő- és kisgyermekgondozó, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó és ápoló végzettségű munkatársak támogatják a jellemzően sokproblémás családokat mindazon akadályok leküzdésében, melyek a biztonságos életvitel, stabil lakhatás megteremtésében gátolják őket. A szakmai stáb része a pszichológus és a jogász is, mentálhigiénés és jogi tanácsadást nyújtva az ügyfeleknek, valamint újpesti és mátyásföldi intézményünkben a fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyermekekkel.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány szervezeti felépítése

S.O.S. KRÍZIS ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

40 FŐ

38 FŐ

40 FŐ

Intézményvezető

Intézményvezető helyettesek

Intézményvezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Szakmai egység
vezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Szakmai egység
vezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Jogász, pszichológus, fejlesztőpedagógus
Technikai személyzet

Az S.O.S. Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatások

A három nagy szakmai egységben kerülnek elhelyezésre azok a családok, akikről az első személyes beszélgetést követően egyértelműen bebizonyosodott, hogy jogosultak az ellátás igénybevételére (kiskorú gyermeküket maguk nevelik, szülői felügyeleti joguk él, nem rendelkeznek más lakhatási lehetőséggel, beköltözhető ingatlannal, stb.).

Az átmeneti otthonban minden család családgondozót és szakgondozót kap, akik a beköltözést követően 24 órán belül felveszik a kapcsolatot az új családdal. A következőkben közösen feltérképezik a család erőforrásait és deficitjeit, az alapján gondozási tervet készítenek, mely tartalmazza azokat a lépéseket, melyek a család helyzetének megváltoztatásához szükségesek, illetve az intézmény által ehhez rendelt támogatások körét. Minden, gondozásunkba kerülő gyermekről egyéni gondozási-nevelési terv készül, mely a gyermek speciális igényeire, szükségleteire fókuszálva határozza meg a gondozás szükséges menetét, prioritásait. Családgondozóink mindegyike felsőfokú végzettségű szociális szakember, míg szakgondozóink igen változatos szakképesítésekkel rendelkeznek, így minden esetben sikerül a család szükségleteinek megfelelő végzettségű és tudású szakembert rendelnünk a gondozási folyamathoz.

Az átmeneti otthonokban munkatársaink lényegében „együtt élnek” az ott lakó családokkal, 24 órás szolgálatot adva, így valóban lehetőség van a mély segítő kapcsolat kialakítására. Amennyiben egy család az átmeneti otthonban kellően megerősödött, üresedés esetén lehetősége van külső férőhelyen történő elhelyezésre pályázni. A külső férőhely – az úgynevezett kiléptető lakások – célja kettős: egyrészt csökkenteni-megelőzni az intézményi elhelyezésből adódó hospitalizációs ártalmakat, másrészt fokozatosan felkészíteni a családot a gondozási időleltelre utáni önálló életre.

Intézményeink közül kettő krízisközpontként is működik, a bántalmazottak segítésére 2005-ben életre hívott krízisellátó rendszer tagja. Professzionális eszközökkel segítjük a családon belüli erőszak áldozatait, önálló szakmai stábbal, titkos címen lévő védett házzal. Az Országos Kríziskezelő Információs Telefonszolgálat partnereként azonnali segítséget nyújtunk a bántalmazottnak, legyen szó egyedülálló felnőtt nőről vagy férfiről, gyermekekkel menekülő felnőttéről vagy teljes családról.

A krízisprogramban négy hét az elhelyezési idő, mely egy alkalommal meghosszabbítható további négy héttel. Ennyi idő áll munkatársaink rendelkezésére a bántalmazott lakhatásának biztonságos megoldására, a szükséges ügyintézés elvégzésére. Az ellátás időtartama alatt teljes körű ellátást biztosítunk a bántalmazottnak, beleértve a ruházattal történő ellátást, utazási költségeket, étkezést, tisztálkodó szereket, stb. Munkatársaink állandó ügyeletben, 24 órán keresztül fogadják a segítségkérő hívásokat.

Szervezetünk több, mint 20 éves múltra tekint vissza a gyermekvédelemben, a Gyermekvédelmi törvény megszületésével egy időben kezdtük meg működésünket. A hosszú évek tapasztalatait folyamatosan beépítjük ellátásunkba, emellett munkatársaink korszerű és folyamatosan frissülő tudással rendelkeznek. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a szolgáltatásközpontú ellátásra. Valljuk, a családok átmeneti otthonainak nem a szállás nyújtása az egyetlen feladata. Munkamódszereink és eszköztárunk folyamatos bővítésével olyan, komplex, a családot egységként kezel, de az egyéni hiátusokat is figyelembe vevő re-

szocializációs rendszerben dolgozunk, melynek elsődleges feladata a család problémáját kiváltó ok megszüntetése.

A gyermekvédelmi törvény célja, hogy megvédje a gyermek családban való felnevelkedésének jogát, ha a szülő elveszíti a lakhatását, s emiatt ki kellene emelni a gyermeket a családból. A gyakorlatban tapasztaljuk, ügyfélkörünk többsége komplex problémacsoporttal érkezik az ellátásba, így a lakhatás elvesztése valójában nem az oka, hanem a diszfunkcionális működés tünete.

Célunk és feladatunk, hogy a nálunk elhelyezett kliensek ezeknek a problémáknak a megoldásában nyerjenek megsegítést, hogy az átmeneti gondozás jogszabályban meghatározott idejének letelte után magasabb szinten tudjanak önálló életet kezdeni, mint ahogy az ellátásba bekerültek.

A cél megvalósítása érdekében minden esetben szoros team-munkában dolgozunk, bár minden családnak van önálló családgondozója, akivel a gondozási tervet egyeztetik, a közvetlenül támogatja őket a gondozási terv megvalósulásában.

Az elhelyezés során – a lakhatás biztosítása mellett – rendelkezésre álló szolgáltatások:

- *Családgondozás:* a beköltözést követ. 24 órán belül a családgondozó felveszi a kapcsolatot a családdal, megtörténik az első interjú, majd folyamatosan formálódik a gondozási terv. A családgondozó szakmai munkája során a szociális munka és a szociálpedagógia teljes eszköztárát használva támogatja a családot. Intézményünkben a *Gyermekeink védelmében* adatlap-rendszert használjuk, ezek közül az ATG3 nevű dokumentumban rögzítjük a gondozási célt, s a cél megvalósulásához vezető eszközök, feladatok rendszerét, mely szerződéseket átlagosan 4 hetente felülvizsgáljuk, szükség szerint alakítjuk, módosítjuk az kliensekkel közösen. Ezen munkamódszer segítségével jól nyomon követhető az eset alakulása, az meghatározott feladatok teljesülése és a hozzájuk rendelt segítség, s egyben lehetőséget biztosít arra is, hogy flexibilisen tudjunk reagálni a gondozási idő alatt felmerülő problémákra.
- *Szociális ügyintézés:* a család mindennapjaihoz kötődő szociális ügyintézés támogatása, segítése. Célunk, hogy klienseink jártasságot szerezzenek a különböző hivatalos ügyek intézésében, így – amennyiben erre van lehetőség – elsősorban az ellátott saját maga intézi az ügyeit, családgondozói támogatással.
- *Gyámhivatali ügyintézés:* a családban felmerülő családjogi, gyámügyi kérdések rendezésében való segítségnyújtás – pl. gyermek családi jogállásának rendezése, szülői felügyeleti jogot érintő kérdések.
- *Gyermeknevelési tanácsadás:* gyermek-és ifjúsági felügyelő, illetve csecsemőgondozó – nevelő munkatársaink rendszeresen tartanak gyermekcsoportokat az ellátott gyermekeknek, melyeken szocializációjuk, manuális készségeik fejlesztése mellett társas kapcsolataik alakításában is segítséget nyújtanak. Munkatársaink szükség szerint a gyermeket gondozó szülők rendelkezésére állnak, gyermeknevelési, konfliktuskezelési tanácsadással, gyakorlati segítségnyújtással.
- *Gyermekfelügyelet:* az átmeneti otthonokban elhelyezett gyermekek napközbeni ellátását elsősorban a helyben rendelkezésre álló intézmények (bölcsde, óvoda) igénybe

vételével oldjuk meg, hozzásegítve ügyfeleinket az ellátáshoz jutáshoz. Emellett intézményen belül rendszeres gyermekcsoportok tartásával biztosítjuk a gyermekek felügyeletét arra az időre, amikor a szülőnek olyan elfoglaltsága akad, mely ezt indokolttá teszi (pl.: orvosi ellátás, hivatalos ügyintézés). A szülő hosszabb távú akadályoztatása esetén – pl. hosszú idejű kórházi kezelés -, ha a gyermek felügyelete más módon nem megoldható, gyermekek átmeneti otthona segítségét kérjük.

- *Mentálhigiénés gondozás:* Alapítványunk pszichológusa heti rendszerességgel tart egyéni terápiás alkalmakat az azt igénylő ügyfelek számára. Fontosnak tartjuk, hogy beköltözést követően minden klienssel felvegye a kapcsolatot a pszichológus. Ez egyrészt fontos a lakhatás elvesztése miatti trauma feldolgozásában, másrészt az ügyfelek és a pszichológus közötti bizalmi kapcsolat létrejötté szempontjából.
- *Jogi tanácsadás:* Szervezetünk jogásza előre egyeztetett időpontban az ügyfelek és a családgondozók rendelkezésére áll. Specializált területe az áldozatvédelem, de emellett polgári jogi ügyekben, családi jogi ügyekben is igen jártas.
- *Fejlesztőpedagógiai segítség:* 2017-ben a Perényi utcai egységünkben, 2019-ben a Körvasút sori szakmai egységünkben rendelkezésre áll, s terveink szerint a jövőben minden intézményünkben elérhető lesz a gyermekek számára fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a tanulásban segítségre szoruló gyermekeinkkel.
- *Krízisellátás:* kiemelten a családon belüli erőszak áldozatai számára védett házat működtetünk, mely egy titkos címen lévő ingatlan. Az áldozat akár azonnal be tud kerülni a szolgáltatásba, ahogy teljes körű ellátásban részesül. A krízisprogram professzionális és speciális szaktudást igénylő feladat, melyet tapasztalt és a területen jártas munkatársaink végeznek, a szakmai stáb részeként, de attól elkülönülten.
- *Szükség szerinti teljes körű ellátás:* Amennyiben a családban olyan helyzet áll el, hogy a tartásra kötelezett szülők nem tudnak gondoskodni a családban élő kiskorúak ételmezéséről, ruházkodásáról, elemi szükségleteiről, úgy a szükséghelyzet azonnali megállítása érdekében teljes körű ellátásban részesülnek a kliensek. Természetesen nem célunk ellátottaink hospitalizálása, intézményi függőség kialakítása, így minden lehetséges eszközzel a család önfenntartási képességének visszaállítása ilyenkor a gondozási cél.
- *Kiléptető-lakás lehetősége:* Az Intézményben hosszabb-rövidebb időt eltöltött, kellően megerősödött családok számára intézményünk kiléptető-lakásokat tart fent, melyek célja kettős: egyrészt minimálisra csökkenti az intézményi hospitalizálódás káros hatásait, másrészt átmenetet képez a védett intézményi élet és a támasz nélküli, önálló életvitel között. A családok ez által fokozatosan visszavezethetők az önálló életvitel keretei közé, folyamatos és rendszeres, ám nem állandó támogatás biztosításával. A kiléptető lakáshoz jutás pályázati rendszerben történik, üres férőhely esetén nyilvános pályázatot hirdetünk az ellátottaknak, ezzel is erősítve a saját sorsukért, életükért történő felelősségvállalást. A pályázatokat a teljes szakmai stáb objektív pontrendszerben értékeli.
- *Előtakarékoság lehetősége:* Intézményeinkben többségében gondozási elvárás, hogy az ellátott, lehetőségei szerint, takarékoskodjon. A védett körülmények között lehetősége van anyagi tartalék gyűjtésére, melyet kiköltözésekor egy összegben kap

kézhez, ezáltal megteremtve akár egy önálló albérlet lehetőségét, akár egy lakásfelújítás költségeinek viselését. Az előtakarékoságot igény szerint az ügyfél maga kezelheti takarékbetétkönyvben, vagy az Alapítványnál letétbe helyezve mi kezeljük helyette. 2015. óta bevezettünk egy, a hagyományos gondozási tervtől eltérő eszközöket igénylő takarékoskodási formát, melynek keretein belül külön együttműködési megállapodást kötünk a takarékosági projektbe becsatlakozó ellátottakkal, bízva abban, hogy a formai kettéválasztottsággal növelni tudjuk az ügyfelek elköteleződését anyagi tartalékaik megteremtése iránt. Az Alapítvány program lényegi eleme, hogy ha a család 3-6-9 hónapig fenntartja a szerződésben vállalt takarékosági összegét, úgy 10-20-30%-kal csökkentjük a személyi térítési díját, mely összeg szintén a család előtakarékosági számláját növeli. A lakók takarékosági célú befizetéseit elkülönített bankszámlán kezeljük. A program sikerességét bizonyítja, hogy családjaink több, mint fele részt vesz benne, többszázezer forintos takarékoskodást érve el.

- *Félutas Ház:* A Félutas Ház szolgáltatás azon kliensek számára elérhető, akik bántalmazást követően az ország bármely krízisközpontjában elhelyezésre kerültek, majd onnan családok átmeneti otthonába /anyaotthonba költöztek, s a gondozás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy jó eséllyel tudjanak önálló életet kezdeni. A jogszabály és a vonatkozó szakmai protokollok által erősen meghatározott azoknak a köre, akik a szolgáltatást igénybe vehetik. Üresedés esetén országos pályázatot hirdet Alapítványunk a családok átmeneti otthonai körében, a pályázatokat szakmai team bírálja el objektív szempontok alapján.
- **2020-ban megnyitottuk első külső férőhelyünket, ami abban különbözik a fent említett kiléptető lakásoktól, hogy itt – az intézményben eltöltött gondozási idővel együtt – három évig maradhatnak a családok azzal, hogy vállalják az ingatlan közüzemi költségeinek megfizetését, és előtakarékosági programban vesznek részt.**

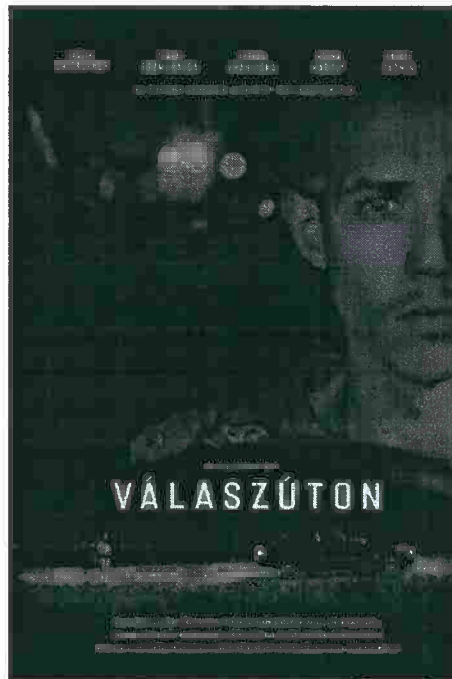
A 2020-as évet az átmeneti otthonaink, és az otthonokban élő családok számára is a jelentősen meghatározta a koronavírus járvány: az év elején intézményeinkre vonatkoztatva is látogatási-és kijárási korlátozást rendelt el az Országos Tisztifőorvos, közel hatvan napig voltunk bezárva az intézménybe.

A hatósági korlátozások mellett a helyzet gazdasági hatásai is hamar éreztették hatásukat: ellátottaink egy részt elvesztette a munkáját, másoknál csökkentették a munkaidőt. A tavaszi zuhanást őszel-télen kifejezett mélyrepülés követte a munkaerőpiacon: amellet, hogy megjelentek az ellátásban a jövedelmüket veszített, új családok, még inkább mélyült a munkaerőpiac válsága: 2020 végére nem nagyon akadt olyan lakónk, aki három hónapnál hosszabb munkaviszonyt fel tudott volna mutatni, s az újbóli elhelyezkedés nagyon sok időt vesz igénybe. Ellátottaink jórésze rövidebb-hosszabb időre szükség szerinti teljes körű ellátásra szorul, mert saját erőforrásaikkal nem tudják fedezni önfenntartásukat.

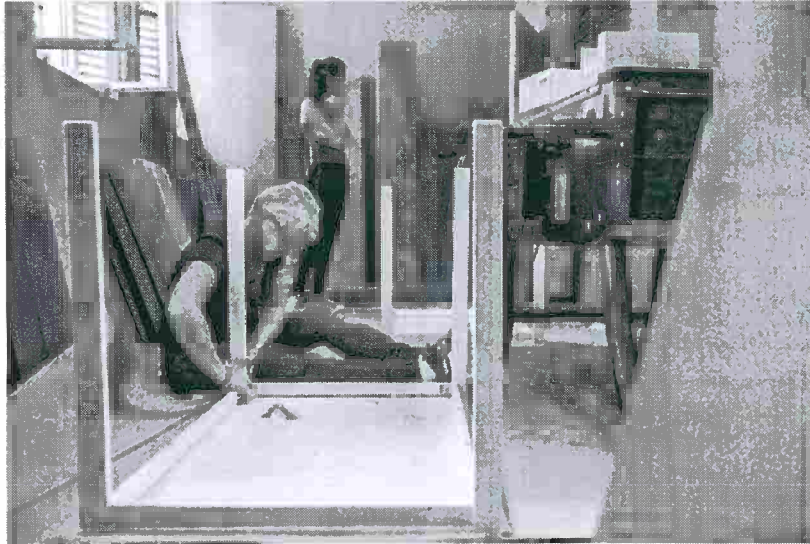
A vírushelyzet miatti korlátozások és ésszerű megfontolások miatt tíz év után idén először nem tartottuk meg hagyományos nyári táborunkat, ahogyan a november végi szakmai konferenciáról is le kellett mondanunk.

A veszteségek mellett azonban új lehetőségek is nyíltak, ahogyan sikerek is adódtak. A már említett *külső férőhely* megnyitása nagy szakmai előrelépésnek számít, s bízunk abban: folytatni tudjuk ezt az utat.

Fenntartottuk együttműködésünket az Életrevaló Egyesülettel, akik évek óta filmes önismereti foglalkozást tartanak gyermekeinknek. Elkészült a Válaszúton című film, ami azóta több neves hazai és nemzetközi fesztivál programjába bekerült (a film trailere itt tekinthető meg: <https://bujtorfilmfesztival.hu/valaszuton-2/>)

Alapítványunk sikerrel szerepel az IKEA *Veled közösen* pályázatán, ahol 2,5 M Ft értékben nyertünk IKEA bútorokat, és hozzá az áruház munkatársainak szakmai támogatását. A programban megújult zuglói átmeneti otthonunk konyhája, közösségi szobája, valamint részlegesen kicseréltük a lakószobákban lévő bútort is.

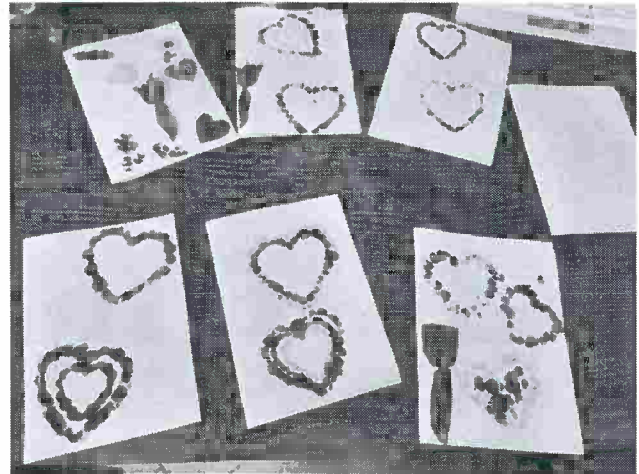
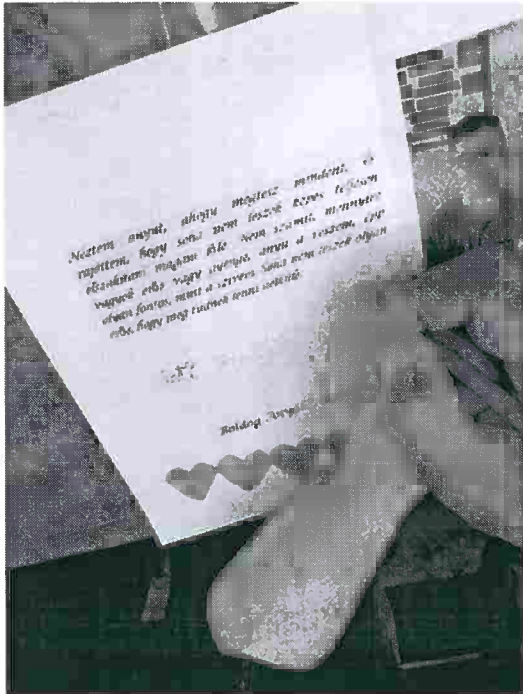
Folytattuk együttműködésünket a Chinoin Gyógyszergyárral, akikkel két évvel ezelőtt hívtuk életre a Sanofi Angyalai kezdeményezést. 2020-ban több, mint 280 ajándékot juttatunk el családok átmeneti otthonában élő gyermekeknek, családoknak, köztük természetes saját ellátottainknak is. A kedvezményezettek körébe bevontuk az Aranyhíd Gyermekek Átmeneti Otthonában élő gyermekeket is. Az S.O.S. Krízis Alapítványnál nem csak a gyermekek kérhettek 7000 Ft értékben ajándékot azoktól a lelkes önkéntesektől, akik a Sanofinál vállalkoztak erre, hanem a felnőttek is. Karácsonykor minden nálunk lakó felnőtt és gyermek személyre szóló, értékes ajándékot kapott az „angyalkától”.

A kényszerű bezártság nem csak kellemetlenségeket hozott, hanem lehetőségeket is: nagy beszélgetésekre, közös játékra, közös tanulásra, és olykor arra is, hogy együtt főzzünk az udvaron, beszélgessünk, játsszunk.

A nehézségek nem akadályozhatták meg, hogy megtartsuk ünnepeinket. Volt gyereknap, őszi köszöntés, halloween, karácsony, húsvét, s természetesen a legszebb ünnep, az anyák napja is. Munkatársainkkal minden gyermekünk ajándékot készített az édesanyja számára, akik meghiúsítottan fogadták a gyermekektől ezt a kedves gesztust.

2019-ben újabb általunk gondozott család költözhetett önkormányzati bérlakásba Újpesten, az Újpesti Önkormányzat, a Habitat for Humanity Magyarország és az S.O.S. Krízis Alapítvány között fennálló együttműködésnek köszönhetően. Vali, Tibi és gyermekük, Andzselo 2019. decembere óta laknak új otthonukban, Alapítványunk munkatársai továbbra is támogatják őket. 2020-ban is folytattuk az együttműködést, s bár nem sikerült beköltözni a kiválasztott családnak – a pandémiai miatt a felújítási munkák elakadtak -, bízunk benne, hogy 2021-ben ez meg tud valósulni.

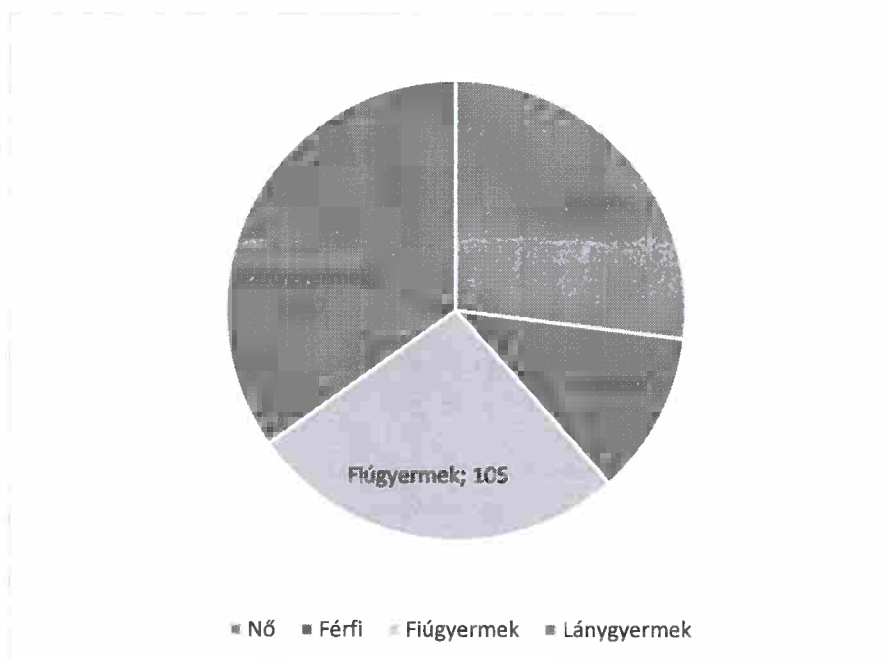

2020-ban nem volt ellátásunkban olyan család, akit a Biatorbágy Város Önkormányzatával kötött feladatellátási szerződés terhére láttunk el.

Két esetben érkezett szóbeli megkeresés a Biatorbágyi Családsegítő-és Gyermekjóléti Központ részéről, rászoruló családról, azonban végül egyik esetben sem kérte az ellátás biztosítását az Önkormányzat. Intézményünk 2020-ban is – ahogy az azt megelőző években is – fenntartja a férőhelyet az Önkormányzat által az ellátásba delegált családok számára, így nyitottan várjuk a leendő megkereséseket is.

Biatorbágyi illetékességű ellátottak hiányában általános statisztikai adatokat tudunk bemutatni 2020. évi munkánkról:

2020-ban összesen 106 család vette igénybe a családok átmeneti otthona ellátást az S.O.S. Krízis Alapítvány által fenntartott intézmények valamelyikében, ez 393 főt jelent, az alábbi megoszlásban:

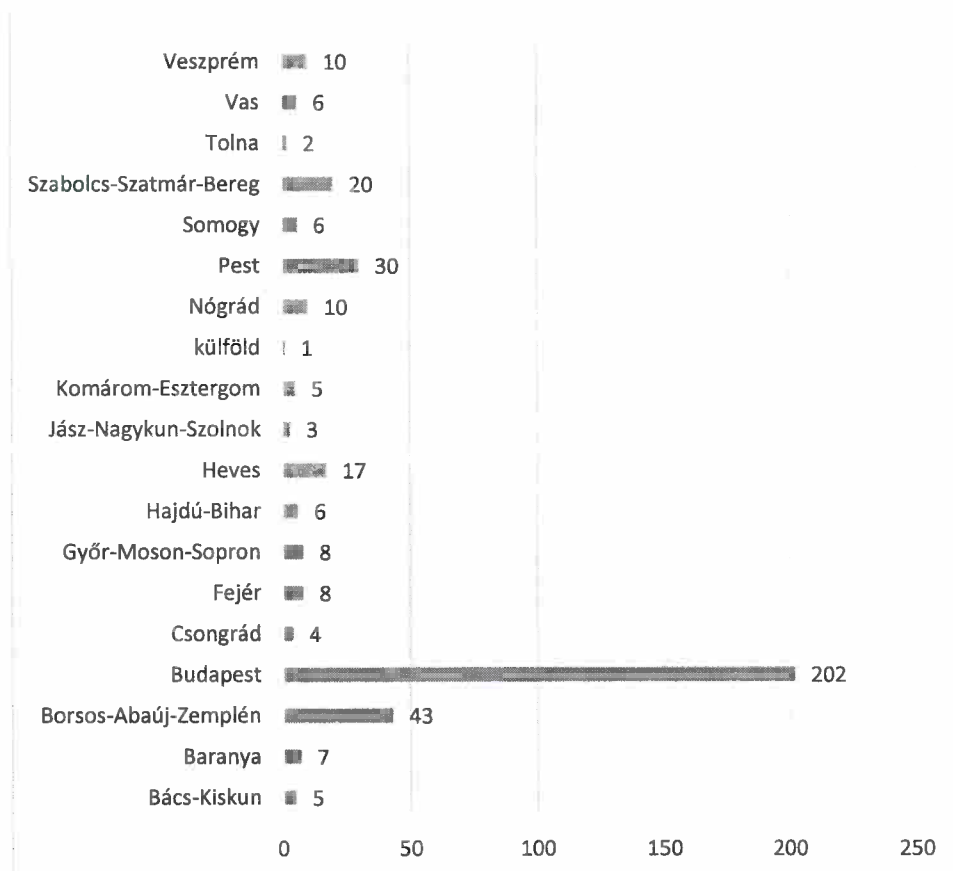

A diagramból kiolvasható, hogy a felnőtt korú ellátottak között jelentősen több volt a nő, mint a férfi. Az adat értelmezéséhez fontos tudni, hogy intézményeink közül kettő krízisközpontként működik, ami azt jelenti, hogy 0-24 órás készenléten fogadjuk a kapcsolati erőszak elől menekülő bántalmazottakat. 2020-ban a bántalmazottak 100 %-a nő volt: egyedülálló, vagy gyermekkel menekülő áldozat. Az összesített esetszám vonatkozásában a 106 családból 51 bántalmazás miatt vette igénybe az ellátást – ez 51 nőt és 102 gyermeket jelent.

Intézményeink országos befogadású átmeneti otthonok, azaz Magyarország bármely településéről tudunk fogadni rászorulókat. Ellátásunk természetesen elsősorban azok számára érhető el, akik olyan településen élnek, akikkel feladatellátási szerződésünk van, illetve a szakmai szabályokat követve, amennyiben a kliens lakóhelyén, vagy annak közelében

megoldható az ellátás megszervezése, akkor nem mi, fővárosi ellátók vállaljuk el a feladatot. Tapasztalataink szerint – amennyiben más módon megoldható – nem célszerű vidéki családokat budapesti átmeneti otthonban ellátni, mert a fővárosi gyökértelenség, a kiugróan magas fővárosi megélhetési költségek egy véget nem érő spirálba szorítják az ilyen családokat. Célszerűbb ilyen esetekben az eredeti lakóhelyen, vagy annak közelében megszervezni az ellátást, ahol a család számára elérhetőek a természetes támaszok, illetve rendelkezésre áll az a társadalmi tőke is, ami megkönnyíti a mindennapokban történő boldogulást.

Ez az elv alól egyetlen kivétel van: a már említett bántalmazás miatti menekítés. A szakmai szabályok ilyen esetekben épp az ellenkezőjét: az eredeti lakhelytől minél távolabb való elhelyezést szorgalmazzák. 2020-ban az ellátottak eredeti lakhelye szerinti illetékességeket az alábbi ábra szemlélteti, megyei bontásban:

Látható, hogy elsősorban budapesti illetékességű klienseink voltak, valamivel több, mint fele arányban. A fennmaradó 193 főből 131 bántalmazás miatt vette igénybe az ellátásunkat. 2020-ban egy olyan kliensünk volt, aki nem rendelkezett magyarországi lakhellyel, őt szintén bántalmazás elől menekítettük.

Az ellátott gyerekek életkori megoszlását a lenti táblázat tartalmazza:

	<i>Lány</i>	<i>Fiú</i>
0-3 év	36	30
4-5 év	17	9
6-13 év	58	49
14-18 év	19	14
18 felett	7	3
	137	105

Látható, hogy a 6-13 éves korosztályba tartozó gyermekek száma a legmagasabb, illetve minden kategóriában és az összesített értékekben is a lányok száma

Budapest, 2021. február 15.

Hellenbart László
Intézményvezető

Pénzügyi beszámoló Biatorbágy Város Önkormányzat által az S.O.S. Krízis Alapítványnak folyósított díj felhasználásáról

2020.				
Megnevezés	Bevétel	Kiadás	Biatorbágy 8 főre	Elszámolás
Központi költségvetési támogatás	124 929 960			
Önkormányzati szerződés (6db)	18 905 085			
-ebből Biatorbágy	130 000			
Egyéb bevételek	46 520 530			
Áramdíj összesen		2 312 612		
Áramdíj arányosan			117 590	2 012
Víz és Csatorna díj összesen		2 590 175		
Víz és Csatorna díj arányosan			131 704	2 254
Szemétszállítás összesen		1 003 034		
Szemétszállítás arányosan			51 002	873
Gázdíj összesen		3 648 749		
Gázdíj arányosan			185 530	3 175
Bérek+járulékok összesen		104 141 333	5 295 322	90 625
Fenntartás egyéb ag.ktg.(élelm.,tiszt.,stb)		21 724 737	1 104 648	18 905
Karbantartási ktg		4 121 182	209 552	3 586
Bérleti díjak		9 846 311	500 660	8 568
Egyéb költségek		28 422 467		
Összesen:	190 355 575	177 810 600	7 596 007	130 000

Budapest, 2021. február 15

Hellenbart László
Hellenbart László
 Intézményvezető

Esettanulmány

AZ ÖNÁLLÓSODÁS ÚTJÁN

Balázsné Fenyves Mária családgyondozó esettanulmánya

A család 2018 szeptemberében költözött az intézménybe egy önkormányzati lakásból, ahol albérlőként laktak. Egy önkormányzati ellenőrzés alkalmával derült arra fény, hogy nem a főbérlő lakik a bérleményben, így az önkormányzat felszólította a családot, hogy 30 napon belül hagyják el a lakást. A főbérlő ekkor lekapcsoltatta a villany-és gázórát, ezzel sürgetve a család kiköltözését. Aktuális helyzetük miatt az Alpolgármester asszonytól kértek fogadóórát, akitől ezt követően kaptunk megkeresést, melyben támogatta a család elhelyezését.

A gyermekek gondozott terhességeket követően komplikációmentesen, természetes úton születtek. Beköltözéskor **Miri 8 éves volt**. A gyermek négy hónapos korától, két éves koráig asztmás volt. 2017-ben a neurológiai osztályra került, mert sokszor hányt és fájt a feje. A vizsgálatok során szervi problémát nem találtak. A kislánnyal pszichológus kezdett el foglalkozni, aki megállapította, hogy feltehetőleg a szülők szétválása idézte elő a problémát. Az általános iskola 1. évfolyamát másodjára végezte.

Zoé 4,5 éves volt. A gyermeknek éjszaka vizelettartási problémája volt, de a gyermekorvos tájékoztatta a szülőket, hogy ez öt éves koráig teljesen normális, ezért nem részesül semmilyen mentálhigiénés, pszichés ellátásban. Rendszeresen járt óvodába.

Kata 10 hónapos volt, anyával otthon volt, bölcsődei beiratását tervezték a szülők. Egészségi problémáról nem volt tudomásunk.

A szülők:

Nóra 28 éves, szülei Budapesten, együtt élnek. 4 testvére van, nem mindegyikkel tartja a kapcsolatot. Az apja nagyon vallásos, az anyja „kényszerből jár vele a templomba” Az apa - fizikailag és lelkileg egyaránt - rendszeresen bántalmazta őket gyermekkorukban. Az anyjával jó a kapcsolatuk. Nővérének több gyermeke van gyermekvédelmi szakellátásban. 12 osztályt végzett, de a vizsgákat nem tette le, szakmát nem szerzett, jobbára takarítóként dolgozott. Idősebben dolgozott gyűjteményes elött, Kata születése előtt hagyta ott. Dohányzik, alkalmanként alkoholt fogyaszt.

Kornél 31 éves, négyen vannak testvérek, kapcsolatuk jó. Szülei elváltak, az anyja új kapcsolatot létesített, ő Budapesten, az öccsével, apja vidéken él két testvérével és azok családjával. Mindkét szülőre számíthatnak. Szakmunkás végzettsége van, építőiparban dolgozik egyéni építési vállalkozóként (*biztosítását testvére pizzás cége fizeti helyette, ahová napi 4 órás munkaidőre bejelentették- ez az információ későbbi keltezésű*). 2022-ig pártfogói felügyelet alatt áll, mert 18 éves korában jogosítvány nélkül vezetett, és verekedett. Nórával a kapcsolatát igyekszik hagyományaik szerint „irányítani”. Dohányzik, alkalmanként alkoholt fogyaszt (a későbbiekben fény derült arra, hogy szerhasználó volt).

A felnőttek korábban a családjaikkal is laktak átmeneti otthonban, mielőtt Budapesti lakáshoz jutottak. Nóra és Kornél két gondozási ciklusban lakott átmeneti otthonban, és albérlésben –önállóan

is éltek. Anyagi helyzetük jónak volt mondható, Kornél rendszeresen dolgozott, Nóra a gyermekek után járó ellátásokat kapta, de korábbi tartozásaik miatt rendszeres magas havi kiadásai voltak. Legutóbbi albérletük elvesztésekor anyagi tartalékaikat felélték.

Kapcsolatukon érzékelhető volt az erős kötődés: gyermekkoruk óta ismerik egymást, az apáik régi barátok voltak, de a kapcsolatukat nem nézték jó szemmel. Nóra elszökött otthonról Kornél családjához, nagykorúságáig Kornél volt a gyámja. Kapcsolatuk változó intenzitású, Kornél gyakran féltékeny, éltek külön is emiatt.

A felvételi interjún elhangzottak alapján a család motiválnak tűnt arra, hogy elsődleges-lakhatási- problémáik mielőbb megoldódjanak.

A család és segítőkjük által megfogalmazott probléma

A család és a családot gondozó szakember által közösen megfogalmazott elsődleges probléma esetükben a lakhatás elvesztése, amit ismét átmeneti otthon igénybevételével tudtak megoldani.

Másodsorban meghatározott probléma a megtakarításuk elvesztése volt. Az albérlet elvesztésével más lakhatást igyekeztek találni, miközben tartalékaikat felélték, így újabb albérlet megelőzéséhez nem tudnak megfelelő összeget felmutatni.

A gondozási idő alatt a fent említett problémák folyamatosan fennálltak. A család megtakarításai jelen időben változékonyak, a félretett összeg alapján képesek önálló albérlet kifizetésére, ugyanakkor terveik szerint a gondozási időben megtakarított teljes összeget, önerőként fogják felhasználni későbbi lakáspályázatukhoz. Az ezekhez rendelt célok voltak a biztos lakhatás megteremtése, valamint anyagi tartalék képzése. A szülők véleménye alapján, amennyiben megoldódnak lakhatási problémáik, minden egyéb felmerülő gondot meg tudnak önállóan oldani.

Egyéb - közösen megfogalmazott - probléma nem volt.

A gondozás folyamata

A családgondozás folyamatában a segítő beszélgetések kezdeményezése volt a legfontosabb. Fel kellett felderíteni a család életét befolyásoló előzményeket, aktualitásokat, a segítségnyújtás lehetőségeit. A beszélgetések során meg kellett meghatározni, hogy a szülők mennyire motiváltak a problémák megoldásában, a család életében betöltött szerepüket hogy látják, milyen életvezetési problémákkal néznek szembe, mennyire önállóak, meddig terjednek a kompetenciáik. Az együttműködés lehetőségeit fontos volt tisztázni, tiszteletben tartva a család szuverenitását. Mindezek érdekében a segítő beszélgetések alkalmával ki kellett alakítani egy bizalmi kapcsolatot, aminek során a szülők el tudták mondani mindazokat az adatokat, információkat, amik során közelebb kerülhetünk a célok megvalósításához, és a problémák megoldásához. A segítő beszélgetéseket követően adatlapokon rögzítettük a családdal kapcsolatos legfontosabb eseményeket, „összegzésben” lettek összefoglalva a gondozás lépései, és értékeltük a gondozási folyamatot, az együttműködést.

Az interjún elhangzottak szerint Kornél nem rendelkezett állandó bejelentett munkaviszonnyal. A későbbiek során ezt tisztázva jelezte, hogy biztosítását testvére pizzás cége fizeti helyette, ahová napi 4 órás munkaidőre bejelentették, ugyanakkor elmondása szerint munkái során

többször előfordult, hogy nem, vagy késve fizették ki a munkabérét, így a család anyagi helyzetében előfordultak az ingadozások.

A célokhoz rendelt feladatként határoztuk meg a munkahely megtartását, és a takarékoskodást úgy, hogy a gondozási idő végével, terveiknek megfelelően albérletbe tudjanak költözni, illetve számottevő önerőt tudjanak felmutatni egy pályázat esetén. (például vettük a kiírt pályázatokon feltüntetett összegeket, ezek 6-800eFt között mozogtak)

Szintén feladatként határoztuk meg Nóra munkakezdését és Kata bölcsődei beíratását, így Nóra munkába állásának feltételei is biztosítottak lesznek. A két szülő jövedelme és a gyermekek után járó ellátások összege a későbbiekben elégséges kell, hogy legyen arra, hogy a piaci alapon bérelhető lakások kiadásait fedezzék, és megélhetésük is biztosított legyen. Ügyintézéseik megkönnyítése érdekében feladatul tűztük ki, hogy intézményünknel tartózkodási helyet létesítsenek. Ügyeiket önállóan intézték.

Segítőként a legfontosabb volt céljaik elérése érdekében a család motivációjának fenntartása. Nehézségként jelentkezett Kornél többszöri munkahely váltása, - mindamelllett munkaviszonya folyamatos volt - ezzel együtt járt, hogy munkabére többször nem, vagy késve lett kifizetve. Kata bölcsődei beíratása és beszoktatása sikerrel megtörtént, így Nóra munkába állása is sikeres volt. A szülők között rövid időszakokban kapcsolati konfliktusok és kommunikációs hiányosságok is felmerültek. Nóra nem várt terhessége és abortusza miatt érzelmi ingadozást tapasztaltunk, de ezt segítő beszélgetéseket követően rendezték.

A későbbiekben megbeszéltek-elmondottak szerint az átmeneti otthon nyújtotta biztonság miatt volt, hogy motivációjuk gyengült, így a megtakarítást a gondozási időhöz mérten későn kezdték el.

A gondozási folyamatban 2019 nyarán következett be jelentős fordulat. Az S.O.S. Krízis Alapítvány és Zugló Önkormányzata együttműködésében az Alapítvány bérbe vehetett egy zuglói lakóingatlant, melyet teljes körűen felújított, s ott külső férőhelyet nyitott. A szülők szerették volna, ha esélyük nyílik a külső férőhely megpályázására. Ekkor kezdték el az intézmény által ajánlott megtakarítást, amit a pályázat kiírásáig, a vállalt összeg gyakori emelésével teljesítettek. A kiköltözéssel új célokat és feladatokat határoztunk meg, melyek eddig részben teljesültek.

A korábban megfogalmazottak szerint akadályozó tényező volt az első időszakban a motiváció csökkenése, valamint a felnőttek közötti konfliktusok, és kommunikációs hiányosságok egyaránt. Nóra apjával való rossz kapcsolat huzamos ideig nyomot hagyott a családon, az újabb lakhatási válságot a nagyszülő rossz szemmel nézte, segítséget nem nyújtott a fiataloknak, ugyanakkor rendszeresen negatív minősítést kaptak tőle. Konfliktusaikat igyekeztek önállóan megoldani, ugyanakkor feszültségük levezetése érdekében felületet biztosítottunk a számukra a ventillációhoz. Mediálást és pszichés megsegítést nem igényeltek, párkapcsolati tanácsadást nem vettek igénybe. A kommunikációs hiányosságok gyakran okoztak félreértést, ilyenkor látványosan „nem beszéltek” egymással, a köztük lévő feszültségből viták, veszekedések alakultak. Fél információk hangzottak el Kornél korábbi szerhasználatáról. Párkapcsolati problémáikat igyekeztek titkolni, direkt és indirekt kérdések feltevése után sem beszéltek róla.

Segítség volt a nehézségek ellenére a szülők bizonyítási vágya, első sorban Nóra részéről. Szüleivel, apjával való kapcsolatát igyekezett javítani, mintegy bizonyítani életrealitását, többre hivatottságát. Mindez erős motiváció volt számukra ahhoz, hogy a külső férőhely pályázati feltételeinek megfeleljenek. Sikeres pályázat után 2020. márciusban a család kiköltözött a külső férőhelyre. A család szerkezetében a gondozási időben nem történt változás.

Az akadályozó tényezőkön átsegítette a családot a külső férőhely elérésének lehetősége, ez új, elérhető célt adott a családnak, ezért akartak, és tudtak is tenni.

Egyéb segítők és intézmények bevonására nem volt szükség, életvezetési gondok nem voltak, egyéni rendszerben működtek, a gyerekek ellátása biztosítva volt, rendszeresen jártak intézménybe, a gyermekjóléti szolgálat családsegítője alkalmi segítséget kínált, rendszeres családsegítésre nem volt szükség.

Az eset jelenlegi állása

Az együttműködés jelenleg is rendszeres, azonban az utóbbi hónapokban gyengülő tendenciát mutat. A tavaszi-nyári járványhelyzet alatt a család anyagi helyzete megingott, Nóra otthon nevelte-gondozta a gyermekeket, ez idő alatt dolgozni nem tudott. Kornél munkáit többször visszamondták, rendszertelen volt a munkavégzése, a munkabére nem volt kiszámítható. Elmondásuk szerint szülői segítségre szorultak, illetve a gyermekjóléti szolgálat közvetítésével rendszeres ételkészítés segélyt is kaptak. Nyár végére sokat javult a helyzetük, ekkor látványosan előtérbe kerültek az egyéni célok, úgy, mint jogosítvány megszerzése mindkét felnőttnek, és az autóvásárlás. Megtakarításaik rendszertelenek lettek, vállalásaik teljesítése jelenleg kevésbé motiválja a felnőtteket. Többször előfordult, hogy közüzemi számlájukat a megtakarításukból fedezték.

Az együttműködés várhatóan 2021 szeptemberében zárul, a család ellátotti jogviszonya a külső férőhelyen ekkor szűnik meg.

Az együttműködés a családdal ez ideig változó intenzitású volt. A korábbiakban megfogalmazottak szerint az első időszakban a biztonságérzet a motiváció gyengülését hozta, egy lazább együttműködéssel, majd egy elérhető célra volt szükség ahhoz, hogy újra előtérbe kerüljön a lakhatás megoldása, egy szorosabb együttműködéssel, az intézménnyel. A sikeres pályázat és kiköltözés után ismét egy negatív ívet érzékelünk, ez betudható a járványhelyzetnek, ugyanakkor ez az ív nem emelkedett a helyzetük javulásával. Egyéni céljaik teljesítése vált szükségessé számukra, az intézmény felé tett vállalásaik ezzel együtt gyengültek. Az eddig tapasztalt dinamika fényében várható, hogy a jogosítvány megszerzése után újra előtérbe kerülnek a megtakarítások, és a kitűzött havi célt elérik.

Az eddig tapasztaltak alapján egy elérhető cél megfogalmazása megfelelő lendületet és motivációt nyújt a felnőtteknek a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtásához. Fontosnak tartom, a további közös munka alapjának, hogy közösen megfogalmazzuk rövidtávú – elérhető - céljaikat, feladataikat, és fent tudjam tartani a megvalósításhoz szükséges motivációjukat. Ezt tartom a legfontosabb segítségnek.

Az eset értelmezése

Az esetben láthattuk, hogy a kliensek családja is élt átmeneti otthonban, számukra tehát nem volt ismeretlen ez a lakhatási forma, Intézményünkön kívül másik két átmeneti otthonban is éltek. Az önálló albérleteket az eddigiekben átmeneti otthonok követték, mintegy igazolásul arra, hogy hosszú távon a piaci bérleti díjakat nem tudják fizetni, önálló lakhatásuknak ez a formája „jelenleg” nem felel meg a családnak, erőforrásaik ehhez nem elegendőek. Azt tapasztaltuk, hogy a beköltözést követően önmaguk és gyermekeik fizikai biztonsága demotiváltta tette a szülőket, és nem tettek annak érdekében, hogy lakhatási problémáikat mielőbb megoldják. Nóra családi háttérében egy erősen kritikus bántalmazó szülő áll, a neki való nem-megfelelés a mai napig szintén visszaveti a családot, ha nincs sikerélményük, nem tudnak „bizonyítani”. Nóra Kornéllal lett nagykorú, szülei mellett ő is minta volt számára a felnőtté válás során, ugyanakkor ez a helyzet magával hozta azt is, hogy Kornél elvárta Nórától a „megadást”, azt, hogy kérdés nélkül elfogadja a döntéseit. Nóra ezt a berendezkedést szüleivel együtt töltött éveit alatt szintén tapasztalta, az apja viselkedését anyjával szemben azonban elítélte. Testvérei és saját sorsa alakulásáért apját tartotta felelősnek, de az önálló gondolkodás helyett Kornél gondolatait hangsúlyozta. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy az egyik szülő által elmondott aktuális információról a másik szülő nem tud, elbeszélnek egymás mellett. Tekintettel a lányok beköltözéskori állapotára illetve az előzményekre, a felnőttek közötti konfliktusok negatívan befolyásolták pszichés állapotukat. A gondozási időben tapasztaltuk, hogy Mirire a koránál nagyobb terhet tesznek a szülők, rendszeresen ő foglalkozott kisebb testvéreivel, konfliktusait látta, azok értelmét felfogta. A kisebbek hibájáért gyakran vonták őt felelősségre. Zoé magatartására jellemző volt a zárkózottság, a családban ő volt a „kemény”, nehezen oldódott, vizelettartási gondjai végig fennálltak.

A felnőttek kapcsolata bár erőteljes érzelmeken nyugszik, személyiségükből adódóan nehezen tudnak egymással megalkudni, Nóra nagyobb önállóságot, döntési lehetőséget szeretett volna, Kornél nagyobb befolyást szeretett volna kifejteni a családra. A sikerebb esetvitelhez érdekében szükség lett volna arra, hogy a szülők igénybe vegyék pszichológus kollégánk segítségét a kapcsolati problémáik mentén, de teljes egyetértésben utasították vissza ezt a lehetőséget. Személyiségfejlődésük, megrekedni látszott-látszik a köztük lévő kommunikációs problémák miatt.

A továbbiakban mindenképpen szükség van a már korábban is megfogalmazott segítségre, a motivációjuk fenntartására. Belátási képességeikre építve kell meggyőződniük arról, hogy szükségük lenne párterápián való részvételre.

A kitűzött cél rövidtávon valósult meg, a külső férőhelyre költözésükkel, anyagi helyzetük, megtakarításaik egyre csökkenő ütemben valósulnak meg, így jelen értékelés gyengülő teljesítményre és gyengülő együttműködésre utal. Az állandó lakhatás megteremtése, mint cél, ez ideig nem valósult meg.

A család harmadik családgondozója vagyok. A személyes kapcsolat, a gondozási folyamat, számomra a külső férőhelyre költözést megelőzően kezdődött, azt megelőzően napi, jobbra felszínes kapcsolatban voltunk. Bizalmi viszony kialakítására nem volt lehetőség, kompetenciám nem terjedt odáig. A kiköltözéskor rögzített feltételeket, vállalásokat a járványhelyzet miatt nehezen teljesítették, a mai napig bizonytalanság van anyagi helyzetükben. Felmerült, hogy ha a korábban kezdjük a közös munkát, változott volna a hozzáállásuk, a motivációjuk? Közös beszélgetéseink során elmondták, hogy bizalmatlanok voltak a korai gondozási szakaszban, első sorban megtakarításuk elvesztése miatt,

másrészt úgy érezték, hogy túl nagy árat kell fizetniük azért, hogy biztonságban legyenek, ez az ár pedig a család feletti intézményi kontroll. Ez frusztrálta őket, mert „önállóak” voltak, saját életvezetéssel, dinamikával, és életüknek ez a folyamata megakadt.

Kommunikációs hiányosságaik tisztázásához szükség lett volna gyakoribb segítő beszélgetésekre, mindkét felnőttel-szülővel közösen, szembesítve őket ezekkel a hiányosságokkal. Beidegződéseik, mintáik mentén, tudva, hogy hosszabb gondozási idő áll rendelkezésre, a kezdetektől elégséges idő lett volna arra, hogy problémáikat segítségünkkel, közvetítésünkkel tisztázzák, és kompromisszumra jussanak a szülői és kapcsolati szerepekkel egyaránt.

Szubjektív élmények között a legerősebb a kiköltözés, mint esemény. A család öröme, az intézmény által nyújtott „bizalom” a járványhelyzet ellenére egy különös lendületet adott a családnak, ez a lendület kitartott sokáig a nehezülő anyagi helyzetben is. Nóra mintegy „kihúzta magát” apjával szemben. Sikernek éltem meg, hogy ebben a nehéz időszakban teljesíteni tudták vállalásaikat, ugyanakkor a nehézségek sűrűsödése és a saját személyes célok előtérbe kerülése megakasztotta ezt a lendületet, más volt az intézmény és a szülők számára a prioritás. Ebben nem tudtunk előbbre jutni, így a közös munka is megrekedni látszik a „szükség”, a lakással kapcsolatos problémák szintjén. Beszélgetéseink során rendszeresen elhangzott-elhangzik, hogy a tervezett cél elérése számukra is fontos, igyekeznek is lehetőségeikhez képest a feladatokat megoldani, de a korábban megfogalmazott anyagi nehézségek rendszeresek, Kornél nem akar rendszeres bejelentett munkát vállalni fix munkahelyen, függetlenül úgy érzi, többre viheti, Nóra jelenleg munkakereső, így várhatóan újabb nehézségekkel néznek szembe. Közösen tervezünk egy olyan beszélgetést, ahol mindkét felnőtt jelen van, hogy értékeljük az eddigi tevékenységüket, közös munkánkat.

Számomra kérdés marad, hogy meddig terjednek a kompetenciáik, képesek lesznek-e a távolabbi célt, a stabil lakhatást elérni, majd azt megtartani.